

[Undervisningsministeren.]

Forstaaelse af Højskolens Forhold, og at det ogsaa er denne Mand, der har Mulighed for at være Administrationen til Nytté og Støtte ved Gennemførelsen af de øvrige Ungdomsskolelove, og det tror jeg man fra Højskolens Side i hvert Fald skal være tilfreds med. For øvrigt er Spørgsmaalet om Statskonsulenten jo afgjort i Fjor.

Det er naturligvis rigtigt, som det ærede Medlem Hr. S. C. Nørgaard sagde, at det afgørende med Hensyn til, om der skal komme flere Elever paa Skolen, ikke alene er dette, om de økonomiske Forhold gøres lettere for Eleverne, det er først og fremmest, om der hos Ungdommen er en Trang til at komme paa Skole; men jeg vil ogsaa tro, at meget af det, der sker i Tiden nu, i høj Grad vil føre til, at Ungdommen i store Kredse, hvor man ikke før var opmærksom paa Højskolens Betydning, vil søge til Højskolen.

Det ærede Medlem Hr. Krarup spurgte, om man for Fremtiden kunde regne med Støtte til et Par Skoler, hvoraf den ene allerede nu for den væsentligste Del af sin Undervisning faar Tilskud efter Højskoleloven, nemlig Diakonhøjskolen og Dansk Bibelskole. Det, som hidtil har været Grænsen for at kunne komme ind under Højskoleloven, og som jeg vil tro vi fremdeles skal bibeholde, er, at Højskolen har som Formaal at give en almindelig Undervisning og ikke igennem sit Arbejde maa være et Led i en Uddannelse til et Erhverv. Hvis vi ikke fastholder denne Linie, mister Højskolen sin Karakter. Det har været afgørende for os ved Bedømmelsen af, hvilke Skoler der kunde komme ind under Højskolelovens Tilskudsbestemmelser, om disse Skoler var et Led i en almen faglig Uddannelse, der giver Adgang til en Livsstilling paa det ene eller det andet Omraade. Det har vi ment var imod Højskolens Princip, og det mener jeg fremdeles det er. Men saa findes der visse Grænsetilfælde, hvor man maa skønne over, om den Undervisning, som den paagældende Skole giver, alligevel ikke har en saadan Karakter, at den ikke kan siges egentlig at være et Led i en Uddannelse, saa man kan regne den for almindelig Højskoleuddannelse. Det har været Udgangspunktet for vort Standpunkt til Barnets Højskole, til „Marthabo“ og de Skoler, som det ærede Medlem nævnte; vi har ment, at de for det første gav en almindelig Undervisning, som faldt ind under Højskolelovens Synspunkter, og at de paa den anden Side ikke var et Led i

en almindelig Uddannelse med Adgang til et eller andet bestemt Erhverv for Øje, og den Linie tror jeg vi alle, der ønsker at bevare Højskolens Særpræg, skal bevare. Men inden for denne Ramme er jeg meget villig til, at vi som hidtil strækker os vidt for at støtte Skoler af den Karakter, som det ærede Medlem nævnte.

Det ærede Medlem Hr. P. N. Petersen (Røjle) mente, at det ikke var nødvendigt med nogen Aldersgrænse for Elever, der skulde have Understøttelse til et Højskoleophold, for at disse Elever kunde regnes med i Aarslevtallet paa Højskolen. Jeg tror alligevel, det er nyttigt at have en vis Grænse. Vi har Skoleundervisning, der er tilrettelagt for unge mellem 14 og 18 Aar, og Højskolen er tilrettelagt med det for Øje, at det er unge i en noget modnere Alder, der skal undervises. Det er ogsaa en Støtte for Skolerne, at man har en Grænse, fordi de ikke altid saa let vil kunne sige nej til helt unge, der melder sig, og saa kan det blive meget vanskeligt at tilrettelægge en Undervisning, som alle kan faa Udbytte af, hvis de i Alder er saa forskellige som de 14—16-aarige og de mere modne unge. Naar Staten støtter forskellige Skoletyper efter forskellige Tilskudsregler, vil det ogsaa have en vis Rimelighed, at disse Aldersgrænser findes. De er ikke saa stærkt markeret i Forslaget, at man ikke har en rimelig Mulighed for, at unge kan komme paa en Skole, som passer for deres Aldersklasse.

Det ærede Medlem ankede over, at Elever, der skulde paa Højskole, for Tiden fik for sen Besked om, hvorvidt de fik Understøttelse eller ej, og derom kan jeg for saa vidt være enig med det ærede Medlem; men det er ikke nemt her at tilfredsstille til alle Sider. Man har gentagende fremsat Ønske om, at unge, der vil paa Skole, skal kunne vente længst muligt med at søge, fordi de har vanskeligt ved at bestemme sig paa saa tidligt et Tidspunkt, som man tidligere har krævet. Tidligere var Betingelsen for at faa Understøttelse, at de paagældende, der vilde paa Skole til November, skulde søge inden 1. Juli. Det blev udvidet til, at de kunde søge inden 1. Oktober, og det er der i stigende Grad unge, der benytter sig af. Naar Ansøgningerne saa først skal ind til Skoleraadene inden 1. Oktober, og vi derefter skal have Indstilling fra Skoleraadene til Ministeriet, og vi saa skal foretage Fordelingen, og vi ikke havde Penge, men maatte søge særlig Hjemmel med Tilslutning fra Finansudvalget, tror jeg, man vil